

OPONENTSKÝ POSUDOK K HABILITAČNEJ PRÁCI

Habilitantka: PaedDr. Zuzana Horváthová, Ph.D.

Téma habilitačnej práce: Implementácia stratégií vzdelávacej politiky u vybraných skupín obyvateľstva v Českej republike

Študijný program: Verejná politika a verejná správa

Habilitačný odbor: 3.1.7. Verejná politika a verejná správa

Na základe vymenovania za oponenta dekanom Fakulty sociálnych vied Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave, doc. PhDr. Jaroslavom Mihálikom, PhD., zo dňa 14. decembra 2021 som vypracoval nasledovný posudok predloženej habilitačnej práce.

Po posúdení protokolu originality (5.78%) konštatujem, že prekryv s ostatnými prácami je plne akceptovateľný a nevzbudzuje pochybnosti o originalite predloženej habilitačnej práce. **Témou habilitačnej práce** je analýza vybraných verejných služieb všeobecnej povahy, ktoré sú vždy úzko spojené s inštitúciami a občanmi ako adresátmi sociálneho pôsobenia a v širšom kontexte aj s inštitúciami verejnej správy, resp. verejného sektora. Segment týchto služieb ako sama habilitantka správne poukazuje, má edukačnú povahu a prepája sa so sociálnou prácou, systémom celoživotného vzdelávania a učenia, a tiež politikou zamestnanosti. Textové zameranie habilitačnej práce je koncipované do problematiky vzdelávacej sústavy v Českej republike, ktorá by sa mala v určitých bodoch aktualizovať vzhľadom k súčasnej situácii na trhu práce. Z tohto pohľadu možno samotný výber témy habilitačnej práce hodnotiť pozitívne, nakoľko ide o aktuálnu problematiku, ktorá si v kontexte verejnej politiky a verejnej správy, resp. štátu ako takého vyžaduje neustálu pozornosť. Téma habilitačnej práce má interdisciplinárny charakter, čo umožňuje autorke zachytiť rôzne aspekty pomerne rozsiahlej skúmanej problematiky. Navyše, zvolená téma habilitačnej práce, ako aj jej spracovanie v ucelenej podobe umožňuje autorke reflektovať jednotlivé aspekty implementácie vzdelávacej politiky v podmienkach Českej republiky. V naznačenom kontexte sa habilitantka snaží o celkový „prierezový“ pohľad na vybrané oblasti verejných služieb sociálno - edukačnej povahy v Českej republike, a to parciálne aj v konfrontácií so situáciou v európskom kontexte. Z tohto pohľadu výber témy habilitačnej práce je preto pre odbor „verejná politika a verejná správa“ plne akceptovateľný a vhodný.

Za **cieľ habilitačnej práce** si autorka určila 1. identifikovať deficienciu, tj. nedostatky, nejasnosti, nepresnosti v oblasti verejných služieb sociálno - edukačnej povahy 2. zhodnotiť

zahraničné skúsenosti v skúmanej oblasti, najmä vo vyspelých európskych krajinách, a 3. na základe identifikácie problémov, teoretických analýz a empirického výskumu problematiky formulovať návrhy, ako koordinovať odbornú verejnú politiku štátu vo vzdelávacej a sociálnej oblasti vrátane regulácie trhu práce a rekvalifikácie vzdelávania (s. 15). Ciele habilitačnej práce sú formulované jasne a zrozumiteľne. V zásade, s určitou dávkou generalizácie možno konštatovať, že habilitantka naplnila stanovené ciele práce, a to napriek skutočnosti, že obsahové zameranie a metodologické spracovanie jednotlivých častí habilitačnej práce je omnoho širšie koncipované. Aj vzhľadom na uvedené bolo žiadúce, aby habilitantka jasnejšie formulovala ich naplnenia, a to aj v závere práce. Pokiaľ ide o štruktúrovanie habilitačnej práce, je možné konštatovať, že jednotlivé kapitoly a podkapitoly na seba logicky nadväzujú. Obsah a text jednotlivých kapitol a podkapitol je spracovaný prehľadne a jednotlivým témam je venovaná náležitá pozornosť. Pozitívne hodnotím snahu autorky skúmať predmetnú problematiku v širšom európskom kontexte, ako aj niektoré jej hodnotenia, resp. konštatovania, s ktorými možno súhlasiť, a to napriek skutočnosti, že nie sú náležité v práci zdôvodnené. Avšak objavujú sa aj závery, resp. konštatovania, ktoré vyvolávajú otázky, resp. pochybnosti. Napr. na st. 133 autorka uvádza, že „V sociálnej práci sa objavujú kritici, že štát i samospráva príliš preferujú určité etnické menšiny obyvateľstva na úkor „normálnych“ pracujúcich a dane odvádzajúcich občanov.“

Z hľadiska použitých metód si autorka zvolila štandardné výskumné metódy a metódy vedeckej práce. Pri identifikácii deficiencií vo verejnej sfére sú to predovšetkým výskumné metódy teoretického charakteru (analýza, syntéza, generalizácia, analógia) a metódy empirické (štúdium a spracovanie dokumentácie strategických údajov, systematizácia). Pri skúmaní problémov v oblasti sociálnej politiky bola využitá najmä metóda Focus Group. Výber vedeckých metód a ich použitie pri spracovaní habilitačnej práce považujem aj vzhľadom na stanovené ciele za primerané a adekvátne.

Autorka **pri spracovaní témy habilitačnej práce využila široký diapazón najmä zahraničnej literatúry** týkajúci sa predmetnej problematiky, ako aj problematiky s ňou súvisiacej. Autorka použila 112 literárnych prameňov a množstvo internetových zdrojov (49), s ktorými korektne pracuje. Aj na základe uvedeného možno konštatovať, že habilitantka má veľmi dobrý prehľad o aktuálnych vedeckých trendoch v skúmanej problematike, ktoré vhodným spôsobom zakomponovala do obsahu habilitačnej práce.

Pokiaľ ide o **formálnu stránku habilitačnej práce**, je možno poukázať na určité nedostatky. Napr. na str. 43 uvádza úplnú citáciu zákona č. 561/2004 Sb., pričom autorka si zadefinovala aj legislatívnu skratku, avšak uvedený zákon v skrátenej citácii už používa aj

v predchádzajúcom texte. Navyše okrem uvedenej strany vo všetkých ostatných prípadoch použitia tohto zákona uvádza skratku slovenskej Zbierky zákonov (Z. z.), napriek skutočnosti, že ide o český právny predpis (správne má byť „Sb.“). V práci možno nájsť aj ďalšie formálne nedostatky (napr. nesprávna uvádzanie internetových zdrojov).

Z hľadiska posúdenia dosiahnutých výsledkov a prínosu habilitačnej práce habilitantka postupovala pri spracovaní problematiky implementácie stratégií vzdelávacej politiky u vybraných skupín obyvateľstva v Českej republike cez prizmu interdisciplinarity, čím preukázala veľmi dobrú orientáciu v skúmanej problematike s poukazom na problémové oblasti. Habilitačnú prácu, predovšetkým z hľadiska sumarizačného prístupu spracovania, poukazania na problémové otázky v skúmanej oblasti, ako aj možné riešenia a otvorenia priestoru pre ďalšiu diskusiu a výskum v predmetnej oblasti skúmania, považujem za prínos pre ďalší rozvoj odboru, v ktorom sa habilitantka o vedecko-pedagogickú kvalifikáciu uchádza.

Otázky do diskusie:

1. Napr. na st. 133 ste uviedli, že „V sociálnej práci sa objavujú kritici, že štát i samospráva príliš preferujú určité etnické menšiny obyvateľstva na úkor „normálnych“ pracujúcich a dane odvádzajúcich občanov.“ Viete toto svoje tvrdenie aj argumentačne zdôvodniť odkazom na odbornú literatúru, resp. výsledky výskumu, ktorý bol realizovaný?
2. V čom sú podľa Vás zásadné nedostatky, resp. prekážky v implementácii stratégií vzdelávacej politiky v Českej republike? Aké opatrenia na ich odstránenie navrhujete?

Habilitačnú prácu ako celok hodnotím pozitívne, spĺňa po formálnej aj obsahovej stránke kritériá požadované pre daný typ kvalifikačnej práce, preto **odporúčam predloženú habilitačnú prácu na obhajobu pred habilitačnou komisiou, a v prípade úspešnej obhajoby navrhujem udeliť autorke habilitačnej práce Peadr. Zuzane Horváthovej, Ph.D. vedecko-pedagogický titul „docent“ v odbore „verejná politika a verejná správa“.**

V Košiciach dňa 09. 3. 2022

doc. JUDr. Mgr. Michal Jesenko, PhD
oponent